

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Svenska fornminnesföreningen 1955

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1956_053

Fornvännen 1956, s. 53-55

Ingår i: samla.raa.se

M. H. P. den Boesterd har haft vänligheten att skicka mig två förstora­de fotografier av stämplarna i Nijmegen; av dessa framgår det klart att man svårligen kan läsa sista bokstaven som I. Därtill är horisontalstreck­et för långt. Däremot finns ingenting som stöder läsningen F, ehuru den inte är utesluten. Jag skulle alternativt vilja läsa stämpelns slut som en ligatur av II och T (= ET), även om en sådan ligatur inte är mig bekant förut.

Min förmodan i noterna 1 och 12 att sista bokstaven i stämpel nr 6 kunde vara ett O måste utgå, då fotografiet klart visar spetsen av ett V.

P. Å.

SVENSKA FORNMINNESFÖRENINGEN 1955

Svenska Fornminnesföreningen har under året anordnat fyra samman­träden med föredrag, därav ett tillsammans med andra institutioner, två demonstrationer och två utfärder. Sammanträdena och demonstrationerna ha ägt rum i Statens Historiska Museum. Styrelsen har sammanträtt fem gånger: 24 februari, 4 och 11 mars, 4 maj och 27 oktober. Antalet medlemmar har under året varit 408 (1954 414), därav 12 hedersledamöter och 19 ständiga ledamöter.

Föreningen har under året förlorat två av sina hedersledamöter. Den 23 juni bortgick den äldste bland dem, friherre Ernst Hermelin, i en ålder av fyllda 90 år; han blev hedersledamot 1946. Den 22 juli avled 78-årig professor Haakon Shetelig, hedersledamot av föreningen sedan 1933.

Vid årsmötet den 11 mars ägde först de ordinarie föreningsförhandlingarna rum. Därefter skedde utdelning av Hildebrandspriset, vilket styrelsen beslutat tilldela fil. lic. Lili Kaelas för hennes mångåriga, betydelsefulla arbete med svenskt stenåldersmaterial. Fru Kaelas var på grund av utrikes resa förhindrad att personligen mottaga priset. Då 1955 50 år förflutit sedan Hjalmar Stolpes bortgång, hade sammanträdet delvis formats till en minnesfest över honom och hans banbrytande insatser på arkeologiens och etno­grafiens område. Ordföranden professor Birger Nerman riktade en särskild välkomsthälsning till de många medlemmarna av släkten Stolpe, som hör­sammat föreningens inbjudan till kvällens möte, främst Hjalmar Stolpes dotter Estrid Fabricius och hennes make professor Knud Fabricius. Fil. dr Gustaf Hallström höll så ett minnesanförande över Hjalmar Stolpe. Där­efter vidtog ett föredrag av antikvarien Nils-Gustaf Gejvall över ämnet: »De forntida skelettens vittnesmål». Vid den därpå följande talrikt besökta supén höllos åtskilliga anföranden, varvid några av de närvarande berättade personliga hägkomster av Stolpe.

Vid årsmötet omvaldes styrelsen och revisorererna och vid det i anknytning till detta hållna styrelsesammanträdet funktionärerna. Styrelsens samman­ställning är alltså fortfarande följande:

Ordförande: professor Birger Nerman, Stockholm.

Vice ordförande: fil. dr Gustaf Hallström, Stockholm.

Sekreterare: befattningen som sådan skulle tillsvidare ställas vakant.

Andre sekreterare: fil. dr K. E. Sahlström, Stocksund.

Skattmästare: kapten Bertil Sterner, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter: fil. lic. Henrik Alm, Stockholm, rådman Kurt Espersson, Stockholm, professor Sten Karling, Stockholm, landsantikvarie Olle Källström, Gävle, lektor Gösta Langenfelt, Bromma, förste antikvarie Andreas Oldeberg, Stockholm, verkmästare Alfred Steijer, Stockholm, och disponent Herman Svenngård, Kungsängen.

Revisorer: förste byråsekreterare Gerhard Horn och antikvarie Gustaf Adolf Hellman. Revisorssuppleanter: fröken Greta Nordström och fil. lic. Lili Kaelas.

Den 4 april demonstrerade fil. lic. Eric Berggren utställningen »Från Bibelns land».

Den 14 april sammanträdde föreningen åter, då i närvaro av Hans Majestät Konungen. Fil. dr Hanna Rydh höll ett både av skioptikonbilder och film belyst föredrag om »Den svenska arkeologiska expeditionen till Indien».

Vårutflykten gick av stapeln söndagen den 22 maj och var förlagd till Kungsängen och trakten norr därom; den var anordnad tillsammans med Stockholms-Näs Hembygdsförening. I bussar och bilar startade resan ifrån Stockholm. Första anhalten var Stäksholmen vid Almare-Stäket, där alltså ett hundratal personer hade samlats. Här hälsade Svenska Fornminnesföreningens ordförande professor Nerman de närvarande välkomna, varefter ruinerna av den medeltida ärkebiskopsborgen demonstrerades av antikvarien Erik B. Lundberg. Föreningarnas medlemmar mottogs därpå vid Stäkets herrgård av grevinnan Sonja Björnstjerna, som älskvärt demonstrerade dess förnämliga samlingar och berättade om herresätets personhistoria. Man begav sig så till Näs kyrka, där kyrkvärden Sven Beckman på ett sakkunnigt sätt presenterade den lilla fina medeltidskyrkan och dess inventarier. Så kom turen till Stockholms-Näs vackra hembygdsgård, som visades av ordföranden i Stockholms-Näs Hembygdsförening, disponent Herman Svenngård, vilken tillsammans med kyrkvärden Beckman har äran av hembygdsgårdens tillkomst. Kaffe intogs så därefter i denna. Färden gick så vidare till Bro kyrka, där professor Nerman demonstrerade den nära kyrkan stående runstenen, och till Varpsundet, vars berömda runsten även demonstrerades av honom. Professor Nerman visade därpå de stora högarna vid Rölunda. Man for så vidare till Signildsberg, där grevinnan Margareta von Essen älskvärt tog emot och där förste bibliotekarien Adolf Schück talade om problemet Forn-Sigtuna och Håtuna. Utfärden avslutades med middag å Stadshotellet i Sigtuna.

Föreningen anordnade på hösten en extra utfärd. Den ägde rum den 2 oktober och gick till Lillön (Helgön) vid Ekerö, platsen för de två senaste årens bekanta utgrävningar, vilkas ledare förste antikvarien Wilhelm Holmqvist demonstrerade den märkliga utgrävningsplatsen för cirka 125 personer, som i bussar och bilar kommit tillstädes. Kaffe och té intogs på hemvägen i Gillestugan, Kristineberg (Hotell Reso).

Den 8 november visade förste antikvarien Nils Ludvig Rasmusson för föreningen den internationella utställningen Modern medaljkonst.

Sista sammankomsten för året ägde rum den 7 december. Vid detta mycket talrikt besökta sammanträde, som övervars av Deras Majestäter Konungen och Drottningen, höll förste antikvarien Holmqvist ett föredrag »Handelshus och helgedom — från sommarens grävningar på Helgön, Ekerö». I diskussionen yttrade sig Hans Majestät, dr Harry Klein, ordföranden och föredragshållaren.

Slutligen är att tillägga, att på inbjudan av föreningen tillsammans med Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien och Svenska Arkeologiska Samfundet den svenskfödde, i Washington bosatte professorn Olov Janse den 8 juni talade över ämnet: »Dionysos i Indokina».

SVENSKA ARKEOLOGISKA SAMFUNDET 1955

Den vid årsmötet i juni 1955 utsedda styrelsen i Svenska arkeologiska samfundet har följande sammansättning:

Ordförande: professor Märten Stenberger, Uppsala.

V. ordförande: förste antikvarie Nils Ludvig Rasmusson, Stockholm.

Sekreterare: bibliotekarie Christian Callmer, Stockholm.

Kassaförvaltare: förste bibliotekarie Adolf Schück, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter äro: professor Holger Arbman, professor Axel Boëthius, professor Einar Gjerstad, förste antikvarie Karl Alfred Gustawsson, förste antikvarie Wilhelm Holmqvist, landsantikvarie Olle Källström, professor Sigvald Linné. Suppleanter, landsantikvarie Greta Arwidsson, professor Sven B. F. Jansson, antikvarie Sverker Janson, museichef Stig Roth och professor Torgny Säve-Söderbergh.

Samfundet har under året hållit sex sammanträden. Styrelsen har sammanträtt den 15 februari, den 6 maj och den 21 september. Antalet ledamöter var vid årets slut 181, varav 5 hedersledamöter och 2 stiftande ledamöter.

Vid sammanträde den 3 mars höll antikvarien Sverker Janson föredrag över ämnet »Sjöregleringar och arkeologi».

Den 14 april föreläste konservator Anders Hagen, Oslo, »Fra utgravningene på Hunn i Östfold — jernalders gravfelt — sten-bronsealders åkrer».

Professor Olov Janse, Washington, gästföreläste den 8 juni över ämnet »Dionysos i Indokina». Föreläsningen var anordnad i samarbete med Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien och Svenska fornminnesföreningen.

Årsmötet hölls på Svindersvik den 11 juni. Det charmfulla Grillska sommarstället demonstrerades av Gösta Berg. Efter förhandlingarna talade Sven B. F. Jansson »Något om runpoesi». Middagen äts i det magnifika lusthuset och samvaron fortsatte långt efter skymningen.